

Maaliskuu

-oppimisesta, kasvamisesta ja elokuvan leikkaamisesta

Lahden ammattikorkeakoulu

Muotoiluinstituutti

Elokuva- ja tv-ilmaisu

Leikkauksen opinnäytetyö

Kevät 2008

Elina Martevo

TIIVISTELMÄ

Leikkasin lopputyökseni Jonna Pipatin ohjaaman lyhytelokuvan Maaliskuu.

Tässä kirjallisessa osuudessa käsittelen elokuvan leikkausta yhdistäen sen omaan oppimiseeni leikkaajana. Kerron vaikeuksista ja onnistumisista henkilökohtaisella ja teknisellä tasolla.

Kirjallinen osuus on jaettu kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa kerron mitä tapahtui ennen kuin minä sain materiaalin käteeni. Toisessa osassa käsittelen leikkausta ja kolmannessa osassa summaan yhteen tunteitani koko prosessista.

ABSTRACT

As my final work I edited a short movie called Maaliskuu directed by Jonna Pipatti.

In this literary part I deal with movie editing combined to my growth as an editor. I share the difficulties and success on a personal and technical level.

The literary part is divided in three parts. In the first part I tell what happened before I got the material. In the second part I deal with editing the movie and in the third part I sum up my feelings about the whole process.

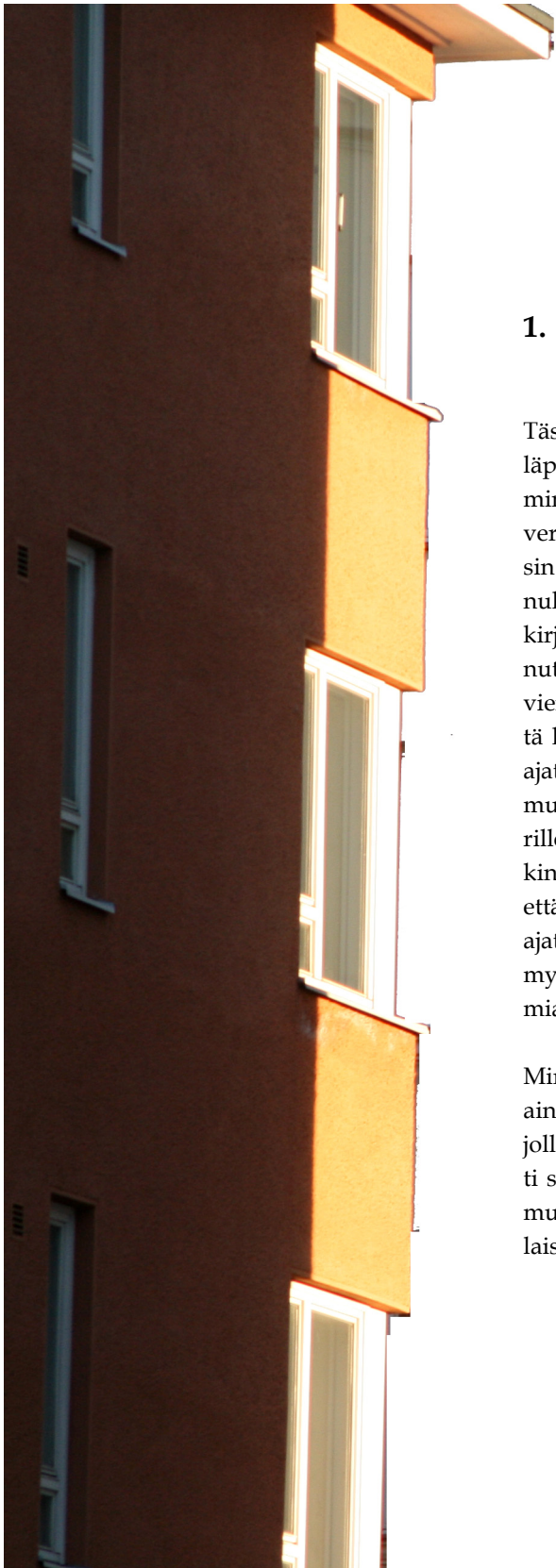

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ - ABSTRACT

1. MITEN TÄHÄN PÄÄDYTTIIN	1
1.1 ALKUSANOJA	2
1.2 TUOTANNOSTA	2
1.3 KÄSIKIRJOITUKSESTA	4
1.4 KUVAUKSISTA	5
2. MATERIAALIN KERA	7
2.1 I VERSIO	7
2.2 II VERSIO	8
2.3 III VERSIO	8
2.4 IV VERSIO	9
2.5 V VERSIO	10
2.6 FINAL CUT	11
3. OPETUKSET	13
3.1 MINÄ JA OHJAAJA	13
3.1 MINÄ JA MAALISKUU	13
VIITTEET	17
LÄHTEET	17
LIITTEET	
Liite 1 Budjetti	
Liite 2 Käsikirjoitus	
Liite 3 Breakdown	

1. MITEN TÄHÄN PÄÄDYTTIIN

Tässä kirjallisessa osuudessa käyn aluksi melko lyhyesti läpi elokuvan tuotannollisia asioita ja myöhemmin leikkauksen etenemistä. Olen jaotellut osiot leikkausversioiden mukaan. Tällä tavalla pyrin jäsentämään prosessin vaiheita ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi. Apuna minulla on päiväkirjamerkintöjä, joita yritin varsinkin alussa kirjoittaa ylös. Loppupuolella se kuitenkin jäi, sillä en kokenut sitä itselleni hyväksi työskentelytavaksi. Leikkauspäivien jälkeen halusin vaan mahdollisimman nopeasti päästä kotiin ja yrittää tyhjentää pääni leikkaukseen liittyvistä ajatuksista. Luonnollisesti se ei erityisen hyvin onnistunut, mutten kuitenkaan jaksanut enää jäsentää ajatuksiani paperille, vaan enemminkin alitajuisesti ja uissani viedä joitakin ongelmia eteenpäin. Purkautumisessa auttoi myös se, että asuin suurimman osan ajasta ohjaajan luona. Joitakin ajatuksia ja ongelmia sai välittömästi purettua ja samalla myös puhuttua jostain ihan muusta, kuten Greyn Anatomia -sarjan ihmissuhdesekoiluista.

Minulla ei ollut mitään konkreettista leikkaussuunnitelmaa, ainakaan paperilla. Aloittaessani huomasin kuitenkin, että jollain tavalla kaikki oli melko selkeää. Tämä johtui varmasti siitä, että olin niin kiinteästi mukana jo käsikirjoituksen muokkauksessa. Meillä oli selkeä yhteisymmärrys minkälaista elokuvaa olimme tekemässä.

1.1 ALKUSANOJA

Vielä viime vuonna kuvittelin valmistuvani dokumenttiohjaajaksi. Minulla oli aihe, käsikirjoitus ja kanssaopiskelijoitteni tuki. Äänestyksessä en kuitenkaan saanut opettajien hyväksyntää. Opiskelijoiden kesken jouduttiin tekemään poikkeuksellisen julmaa karsintaa, sillä luokaltamme halusi valmistua kuusi opiskelijaa ohjaajaksi. Opettajien päätösten perusteella minun dokumenttini ja toisen opiskelijan fiktio jätettiin ulkopuolelle. En ole vielä kysynyt opettajilta syytä miksi juuri minun lopputyöaiheeni ei hyväksytty. Osaksi varmaan siksi, että näin myöhemmin ajateltuna tiedän vastauksen itsekin. Käsikirjoitus ei ollut valmis.

Olin varautunut joutuvani kolmantena vuonna vaihtamaan opiskelujeni suuntaa johonkin toiseen suuntautumisvaihtoehtoon, sellaiseen, johon en ollut niin harjaantunut tai välttämättä niin innokaskaan. Opettajien aluksi ärsyttävät todistelut siitä, että kyllä muuhunkin erikoistunut medianomi voi vielä ohjata, muuttuivat realiteetiksi. Minulla ei ole epäilystäkään, ettei se pitäisi paikkansa. Mahdollisuuksia ohjata kun vaan tulee niin harvoin, että olisin mielelläni käyttänyt koulun resursseja hyväkseni, vielä kun siihen oli mahdollisuus.

Toiseksi valmistumisvaihtoehdoksi olin valinnut leikkauksen. Nyt siis kohtalonani oli leikata joku näistä valituista elokuvista. Itselleni olin jo valmiiksi vakuuttanut, että leikkaus on ehdottomasti paras niistä muista vaihtoehdoista - varsinkin tulevalle dokumenttiohjaajalle. Itseäni kiinnosti

enemmänkin fiktiivisen elokuvan leikkaus, ja valituista fiktiosta olin tykästynyt Jonna Pipatin käsikirjoitukseen "Maaliskuu".

Minun onnekseni olimme jo aikaisemmin Jonnan kanssa olleet leikkaaja-ohjaaja-asetelmassa tehdessämme yhtä viimeisimmistä harjoitustöistä, joten yhteistyön sujuvuudesta ei ollut epäilystä. Jännitin kuitenkin tietysti haluaako Jonna minua leikkaamaan lopputyötään - muilla olisi ehkä enemmän kokemusta kuin minulla. Hän kuitenkin halusi.

Kesän aikana sain rauhassa koota murtuneet unelmani ja nuolla haavojani.

Syksyn tullessa olin jo valmis haasteeseen ja unohatanut pettymyksen ja tunteen, että olin kokenut epäoikeudenmukaisuutta valinnoissa. Olin jopa niin innoissani, että pestauduin Maaliskuu- elokuvan tuotantopäälliköksi. Ajattelin, että ehdin hyvin tehdä molemmat mikäli Jonna pystyy tekemään lopputuotannolliset asiat silloin kun minä jo istun leikkauskopissa. Luonnollisesti tämä ei ollut mikään ideaali ratkaisu, mutta kuitenkin sellainen johon me kaikki tyydyimme. Alunalkaen sovimme ettei ketään jätetä pulaan, kaikki auttavat toisiaan ja tämä toteutuikin erityisen hyvin.

1.2 TUOTANNOSTA

Budjetti lopputyöelokuviin, joita ei myydä Ylelle tai muulle samankaltaiselle instanssille, on 2000 euroa. Tämä kattaa mahdollisen kalustovuokran, lavasteet, puvut, julisteet, kuvauspaikkavuokran,

matkatkulut jne. Asiat erikseen tästä 2000 eurosta ovat näyttelijöiden palkat ja catering. Näyttelijöiden palkat saavat olla sosiaalikuluneen 2500 euroa. Cateringin jokainen maksoi omasta pussistaan, ja me lopputyön tekijät maksoimme näyttelijöiden ja koulun ulkopuolisten tekijöiden sapsukat.

Yle ei ollut kiinnostunut elokuvastamme, joten vaihtoehdoksi jäi hakea rahoitusta jostakin muualta. Koska käsikirjoitus käsitteli erilaisilla tavoilla ahdistuneita naisia, saimme vinkin yrittää myydä elokuvaa Mielenterveyden keskusliitolle. Tuotantopäällikkönä otin yhteyttä Inkeri Aaltoon, MTKL:n viestintä- ja tutkimusjohtajaan. Aalto, luettuaan käsikirjoituksen, päätti tukea elokuvaamme teknisen kaluston hinnan verran, 1200 eurolla. Tästä vastineeksi MTKL saa näyttää elokuvaamme messuilla, kouluissa sekä muissa samankaltaisissa tapahtumissa. Myös Seksuaalinen tasavertaisuus ry (SETA) tuki meitä poikkeuksellisesti kesken vuotta 100 eurolla.

Ongelmia budjetin kanssa tuli oikeastaan vain (kuten yleensä) yllättävistä menoista, tässä tapauksessa osa ongelmista johtui hyväuskoisuudesta. Luottamuksesta siihen, että kun sanotaan homman hoituvan, niin se hoituu.

Alun alkaenkin Maaliskuu- elokuvaan oli suunnitelmassa teemalaulu, joka soisi läpi elokuvan yhdistävänä tekijänä. Kappaletta säveltämään saatiin helposti ja halvalla tuttu tyyppi. Vähitellen kuitenkin selvisi, ettei kyseisellä tyypillä ollutkaan tarpeellista kokemusta sävellystyöstä, eikä varsinkaan tietoutta 60-luvun iskelmäkappaleiden soundista. Jouduimme pikaisesti etsimään

uuden ihmisen toteuttamaan sen mitä halusimme kuulla. Onneksi ammattitaitoinen sellainen löytyi läheltä, ja vaikka lisäkustannuksia tulikin, emme olisi voineet rahojamme paremmin käyttää.

Elokuvaosastolla ei oikeastaan opeteta elokuvien tuotantoa, paitsi teoriassa. Meille on esitelty suurten elokuvien budjetteja ja niiden muotoutumista. Oman osaston elokuvien tuotannosta meille ei opeteta mitään vaan oppi siirtyy oppilalta toiselle, siinä määrin kun sitä muistetaan kysellä. Suuren koulutus konsernin alla toimimisessa on myös sellaisia erikoisuuksia, joita ei normaalisti elokuvan tuotannossa tule kohtaamaan.

Meidän onneksemme oli viimeisenä vuotenaamme palkattu tuottaja Riikka Poulsen tutoroimaan lopputöitämme ja Perkiömäen assistentti Mirka Mykkänen auttamaan mahdollisissa vaikeuksissa.

Tuotannon kannalta ongelmia kohtasimme oikeastaan vain sääolosuhteiden puolelta. Auringon paistetta oli saatava, ja se ei paljon paistellut koko talven aikana. Kuvauspäivien siirtäminen taas ei budjetillisistä syistä ollut mahdollista. Teimme mahdolliset varasuunnitelmat siltä varalta, ettemme saa aurinkoa. Lopulta kuitenkin kuin ihmeen kautta aurinko pilkisti aina silloin kun halusimme.

Liite 1 Budjetti

1.3 KÄSIKIRJOITUKSESTA

Maaliskuu-elokuvan käsikirjoitus oli leikkauksellisesti haastava ja mielenkiintoinen. Tarina kulki ikään kuin kolmessa kerroksessa, ja mahdollisuuksia kokeiluihin oli rajattomasti. Jonna päästi minut ja kuvaaja Jenny Matikaisen mukaan viilaamaan käsikirjoitusta ja miettimään vaihtoehtoja. Välillä mietin, että puutuimme ehkä liikaa-kin siihen minkälainen käsikirjoitus meidän mielestämme olisi pitänyt olla, mutta tietoisena siitä mitä haluaa, Jonna piti päänsä asioissa, jotka koki tärkeinä.

Käsikirjoituksen ongelmia olivat alun alkaenkin juuri ne mielenkiintoiset seikat. Kolmen ihmisen tarinan kertominen 10-15 minuutissa tuntuu aika mahdottomalta, tai ainakin siten, että katsojalle jäisi aikaa samaistua edes johonkin päähenkilöistä. Unohtakaamme kuitenkin perinteinen elokuvan kaava, ja ajatelkaamme tätä elokuvaa tarinana yhdestä hetkestä - yhdestä maaliskuun aamusta - jolloin kolmen naisen elämät kohtaavat. Ajatuksenamme oli, ettei tarinaa tarvitse niinkään ymmärtää, vaan enemmänkin kohdata sen sisältämä tunne. Se on paljon pyydetty, mutta mitä sitten? Otimme riskin, mutta toisaalta tämä oli ensimmäinen kerta kun koko opiskelumme aikana saimme todella tehdä mitä halusimme. Yhteisenä rintamana me myös seisomme lopullisen käsikirjoituksen takana ja puolustamme valintojamme.

Liite 2 Käsikirjoitus

1.4 KUVAUKSISTA

Olimme alusta lähtien ajatelleet - kun kerrankin oli mahdollisuus - etten minä leikkaajana osallistuisi kuvauksiin enkä katsoisi edes kuvakäsikirjoitusta, vaikka olinkin osallistunut käsikirjoituksen hiomiseen. Halusimme, että minulla olisi puhdas mieli katsoessani elokuvan materiaalia, enkä liittäisi kuvauksissa tapahtuneita seikkoja tulkintaani. Halusimme myös pitää mahdollisuuden, että elokuva leikattaisiinkin jollain muulla tavalla kuin käsikirjoituksen mukaan.

Olin päivittäin tuotantopäällikön ominaisuudessa puhelimessa kiinni, ja se, etten tuotantopäällikkönä ollut kuvauksissa, aiheutti mahdollisesti paineita apulaisohjaalle. Omasta mielestäni kaikki oli kuitenkin mahdollisimman hyvin suunniteltu etukäteen, enempää emme olisi voineet tehdä. Tuotantoassistentti Lauri Moilanen oli kuvauksissa aina mukana ja auttoi kaikinpuolin. Oli oikeastaan kätevää, että olin vapaana kuvauksien hiljaisuudesta, toisaalta hläinästä, ja pystyin soittamaan tarvittavia puheluita.

Maaliskuu-elokuvan kuvaukset aloitettiin 17. päivä tammikuuta ja ne kestivät neljä päivää ja yhden yön. Ensimmäiset kolme päivää tapahtui kerrostalossa Lahdessa, jossa kuvattiin sekä Ainin ja Pihlan että Tuulan asunnot. Sunnuntaina 20. päivä siirryttiin Helsinkiin kuvaamaan lääkärikohtaus ja kaikki ulkokuvat. 21.-22. välinen yö kuvattiin lahtelaisessa baarissa. Jonnan ja Jennyn kanssa kuvasimme vielä alkutekstikuvia 23. päivä.

Kuvausten jälkeen istuimme ohjaajan ja kuvaajan kanssa munkkisaarelaiseen baariin purkamaan kuvausten tapahtumia, sillä tietysti halusin kuulla oliko kaikki sujunut niin kuin oli tarkoitus. Väsymyksestä sekavat kanssaopiskelijani sylkivät ulos pettymykset ja ongelmat, turhaumat ja mokat. Yksi olut venyi neljäksi, kun sain yksityiskohtaisen selvityksen työryhmän toimista. Kaiken kaikkiaan asiat olivat sujuneet yllättävän hyvin. Varmasti kaikista kuvauksista ihan yleisesti löytyvät seuraavat asiat: pitkäksi venynyt ensimmäinen kuvausäivä; näyttelijä, joka myöhästyy; kuvaaja ja ohjaaja, jotka itkevät vuorotellen siivouskomerossa; lapsinäyttelijä, jolta tippuu maitohammas; suojavaivaongelma; joku, joka sairastuu; joku, joka eksyy; joku, jolta puuttuu roolivaatteet sekä joku, joka ei osaa näyttellä.

Liite 3 Breakdown

2. MATERIAALIN KERA

Aloitin leikkaamisen 28.1. riehakkaan karonkan jälkeen (kuvaaja, ohjaaja ja minä sammuimme alemman vuosikurssin opiskelijan vuodesohvalle laulettuamme karaokea aamukahdeksaan). Leikkausassitenttini perui viime tingassa ja aloitin materiaalin katsomisen ja synkkaamisen itsekseni. Materiaali oli oikeastaan juuri sitä, mitä olin ajatellutkin. En kokenut pettymyksiä tai yllätyksiä. Tosin koska en ollut lukenut käsikirjoitusta pitkään aikaan, oli minulla vaikeuksia koota kohtauksia. Jaottelen seuraavaksi leikkausversioittain ongelmia ja onnistumisia, joita kohtasin.

2.1 I VERSIO

Minun oli tarkoitus tehdä ensimmäinen versio oman intuitioni pohjalta. Leikata ikään kuin sen tarinan, jonka materiaalissa näin. Oli kuitenkin pakko palata käsikirjoitukseen vähän väliä, sillä joistain kuvista ei millään saanut selvää mihin kohtaukseen ne kuuluivat. Päädyin tekemään niin sanotun nollaversion, jossa kokosin kohtaukset peräkkäin niin kuin ne oli käsikirjoituksessa tarkoitettu.

Jo aikaisemmissa leikkaustöissä olen huomannut jääväni helposti alussa hiomaan tiettyjä skarveja tai liikkeitä. Tapaan siis juuttua tiettyihin kohtauksiin tekemään jotain sellaista, mikä ei vielä alkuvaiheessa välttämättä ole tarpeen. Luulen sen johtuvan suureksi osaksi siitä, että ihmiset yleensä kiinnittävät huomiota epäolennaisuuksiin kat-

soessaan raakaleikkauksia. Tällöin niiden arvioimisessa puututaan huomattomiin skarveihin, eikä siis oikeastaan anneta oleellista palautetta tarinan kulusta ja ymmärrettävyydestä. Osaksi jumiutumisen syynä taas on pilkunviilaushaluni.

Ensimmäisen version jälkeen minulla oli jo tietty käsitys elokuvan ongelmista. Olisin halunnut välittömästi tehdä joitakin radikaaleja muutoksia, mutta oikeutetusti ohjaaja pyysi minua tekemään alkuperäiseen versioon vain ne muutokset, mistä olimme katselun jälkeen keskustelleet.

Suurimpana haasteena oli saada elokuvan hahmot ensimmäisten kohtausten aikana katsojalle tutuksi niin, että jo alussa selviää mikä näitä kolmea naista yhdistää. Leikkauksen kannalta ei oikeastaan ollut muuta vaihtoehtoa kuin pitää kuvat tarpeeksi pitkinä. Lavastus ja puvustus olivat kaikinpuolin onnistuneita, ja ajattelimme, että jos katsojalla on tarpeeksi aikaa tarkastella kuvaa, hän ehtii saada mielipiteen tai mielikuvan hahmoista - toivottavasti juuri sen mielikuvan minkä me halusimme antaa.

Myös ensimmäisten kolmen kohtauksen paikkojen vaihtamisella ajattelimme selkeyttää ajatusta, että Tuula kuuntelee juuri Milenan (joka istuu lääkärint vastaanotolla) levyä. Vieraileva leikkauksen opettaja Samu Koskinen ehdotti kokeilemaan leikkausta niin, että kaikki kohtaukset näytettäisiin vain master-otoksina. Olin itsekin aiemmin ajatellut jotain sen tyylistä kokeilua ruotsalaisen ohjaajan Roy Anderssonin innoittamana. Masterkuvat nimittäin toimivat erityisen hyvin, enkä henkilökohtaisesti pidä turhista kikkailusta leikkaukses-

sa. Arvostan suuresti esimerkiksi Anderssonin tapaa tehdä elokuvia, joissa kamera liikkuu vain, jos kuvaa ei pystytä tekemään mitenkään muuten. Edellyttäen tietysti, että kuva on rakennettu ja suunniteltu niin hyvin, että sitä kestää katsella. Kameran liikkeillä tai kuvakulmilla ei siis pyritä luomaan tunnelmia tai tehostamaan tunnetasoja, vaan ne rakennetaan näyttelijäntyöllä, lavastuksella ja puvustuksella. Innoissani huomasin ohjaajan ja kuvaajankin mahdollisuuksiensa mukaan yrittäneen tehdä samalla tyyllillä. Roy Anderssonin etuna on kuitenkin oma studio ja loputtomasti aikaa rakentaa kuvia, meillä taas aikaa noin kaksi viikkoa, joista viisi päivää kuvauspäiviä, ja kuvauspaikat autenttisisessa ympäristössä: oikeat seinät ja kaapin kulmat estämässä pääsyä juuri niin kauas kuin olisimme halunneet.

2.2 II VERSIO

Toiseen versioon tein melko pieniä muutoksia, joilla oli lähinnä tarkoitus kokeilla erilaisia leikkauksia, joissa kohtauksen tunnelmat menisivät samaan tyyliin tai rytmiin kuin leikkauksessa. Tein muutoksia myös sen perusteella, miten ohjaaja kertoi tarkoittaneensa kohtauksen kulun menevän. Useissa tapauksissa pääsin myös yli joistain ongelmakohdista, joissa en vain ollut ymmärtänyt miten ne oli suunniteltu tehtävän - miten tuo ihminen esimerkiksi pitäisi saada tuonne ja tuon liikkeen kautta jo sitten seuraavaan paikkaan.

Suurin murheenkryyni oli ehdottomasti kohtaaminen, jossa Tuula kävelee baariin (käsikirjoituksessa kohtaaminen 5). Kohtauksessa Tuulan oli tarkoitus

hakea inspiraatiota ympäröivästä maailmasta, käytännössä kävellä Kallion kaduilla ja katsella ympärilleen. Tämä oli tehty yhdellä otolla auton takakontista, jonka lisäksi oli kuvattu Tuulan näkösuunnasta kuvia, joissa hän ikään kuin katselee ympärilleen ja samalla kiinnittää huomiota pieniin yksityiskohtiin. Kohtauksessa oli kuitenkin useita ongelmia. Leikkauksen kannalta teknisesti suurin ongelma oli, että Tuulan katseen suunta oli eri kuin ne "inspiraationlähteet", joita oli kuvattu. Olimme kuitenkin sitä mieltä, että hiomalla siitä saisi hyvän. Tarinallisesti kohtaaminen on tärkeä, sillä Tuula etsii siinä inspiraatiota tauluunsa, jota ei tahdo saada maalattua - kohtauksessa korostetaan Tuulan ahdinkoa. Ja Tuula on myös jotenkin saatava baariin. Hioin ja hioin, ja joka hiomisen jälkeen kohtaaminen näytti pikkuisen paremmalta. Ajattelimme, että viimeistään äänillä saa korostettua Tuulan tunnelmaa, jos en siihen leikkauksellista ratkaisua löydä.

Leikkauksellisia ongelmia oli myös baarikohtauksessa, missä Tuula ja Milena kohtaavat. Se on melko perinteinen baarikeskustelu, erotuksena tosin, että tarkoitus on näyttää katsojalle, etteivät henkilöt tunne toisiaan ja että kohtauksen aikana päähenkilö vaihtuu Milenasta Tuulaan. Tässä vaiheessa leikkauksellisesti elintärkeää oli milloin leikataan keneenkin - milloin on informatiivisempaa nähdä kun toinen kuuntelee, ja milloin taas puhujan ilme kertoo enemmän. Tässä kohtaaminen yritin tehdä jotain muuta kuin sitä perinteistä. En millään meinannut saada päähäni, että pääosaa on nimenomaan vaihdettava kesken kohtauksen. Olin alunalkaen ajatellut tämän Tuulan kohtaukseksi, mutta koko elokuvan kannalta olikin tärke-

ää, että Milenaa näytetään enemmän. Loppujen lopuksi syy tämän kohtauksen leikkaukselliseen "ongelmaan" oli hyvinkin helposti ratkaistavissa: fokus siihen henkilöön, johon katsojan on syytä keskittyä. Ei sen kummempaa kikkailua. Sokeutuminen kuvaan alkoi siis jo vaikuttaa leikkaukseni, en enää osannut itse arvioida mitkä ratkaisut olivat oikeita.

2.3 III VERSIO

Kolmas versio esitettiin koeyleisölle, joka koostui Muotoiluinstituutin koulutusshiteereistä ja teknisistä osaajista. Heidän varovaiset arvionsa olivat lähinnä seuraavanlaisia: elokuva on hiukan sekava, henkilöistä ei oikein saa kiinni, ja aina kun jostain tunteesta saa otteen, siirrytäänkin jo seuraavaan kohtaukseen. Edelleen tuntui siis siltä, että kuville pitää antaa enemmän aikaa, ja aloimme harkita, josko joitakin kohtauksia yhdistettäisiin, jolloin voitaisiin pysyä pidempään kussakin henkilössä.

Ainon ja Pihlan kohtaukset käsikirjoituksessa olivat hyvinkin samanarvoisia, vaikkakin niillä jokaisella oli oma funktionsa. Lopullisessa versiossa on pois jätetty jopa kaksi kohtausta, joista kuitenkin osa on yhdistetty jäljelle jääneisiin kohtauksiin. Elokuvaan oli kuvattu muun muassa kohtaus, jossa Pihla satuttaa sormensa, ja Aino laittaa ensin äidilleen laastarin ja sen jälkeen myös itselleen. Kohtaus on todella herkkä ja valaisullisesti onnistunein koko elokuvassa. Ongelma oli kuitenkin tilanpuute, eikä koko kohtauksesta ollut kuin samankokoista kuvaa, samasta suunnasta. Tällai-

sia kuvia on melko hankalaa leikata yhteen ilman että niissä tapahtuu niin sanottu hyppyskarvi. Itseen henkilökohtaisesti voi sietää hyppyskarveja, joten yritin loppuun asti tehdä kohtauksen yhdellä tai kahdella kuvalla. Lopulta kuitenkin pyysin ohjaajaa vakavasti miettimään mikä tämän kohtauksen funktio elokuvassa oli. Olisiko mahdollista kokeilla elokuvaa ilman sitä. Tässä kohtaa jouduimme todella kohtaamaan "kill your darlings"-periaatteen: kovasti yritetään pitää lempikohtaus elokuvassa, mutta lopulta huomataan, että elokuva on kokonaisuutena paljon parempi ilman sitä.

Leikkaaminen oli nyt hiukan pysähtyneessä vaiheessa, ja minä erheellisesti kuvittelin rakenteellisesti olevamme tiemme päässä - enää ei tarvitsisi kuin hioa skarveja ja ehkä koittaa vaihtaa joidenkin kuvien paikkoja. Nyt oli kuitenkin aika rohkeasti koettaa löytää uusia ratkaisuja

2.4 IV VERSIO

Hiiteen siis aikaisemmat ennakkoluulot ja pois kamala Tuulan kävely kalliossa (kohtaus 5), pois Ainon ja Pihlan laastarinlaitto (kohtaus 8) ja pakkettien tiputtelu (kohtaus 4, loppu) ja kas kummaa - ei kukaan niitä olisi kaivannutkaan!

Leikkauksellisen väännön jälkeen sain myös yhdistettyä Tuulan baariin saapumisen (kohtaus 5) Milenan ja Tuulan kohtaamiseen (kohtaus 9). Olimme alussa myös tehneet niin sanotun montaa-kohtauksen, jossa sidotaan yhteen nämä kolme naista, ja välissä näytetään kun pieni Aino juoksee vaivalloisesti portaita alas. Jotta kuitenkin

saimme repaleisuutta pois, heivattiin sekin roskiin ja rakennettiin kohtausta niin, että menäänkin Ainon mukana baariin.

Nämä muutokset olivat ensisijaisen tärkeitä kokeiluja, sillä tätä kautta löysimme todelliset ratkaisut ongelmiimme. Elokuvasa alooi tulla sen näköinen kuin halusimme sen olevan. Käsikirjoituksessa luettuna monet asiat olivat olleet ymmärrettäviä, mutta kuvina, elokuvana, niiden voima tuli paremmin esille harvennettuna.

2.5 V VERSIO

Tässä versiossa lähinnä hioin aikaisemmin tehtyjä päätöksiä. Olin erittäin tyytyväinen, koska oikeastaan ne kuvallisesti heikoimmat kohtaukset olivat ilmaisullisestikin sellaisia, ettei niitä kaivattu. Uudelleen innostuneena sain nopeasti hiottua kuvat lopullisiin muotoihinsa ja aloin tehdä alkutekstejä. Idea oli oikeastaan melkoisen selkeä alusta lähtien: näyttäisimme taloja Kalliosta, jolla korostettaisiin ajatusta, että vierivieressä asuu kaikenlaisia ihmisiä, kaikenlaisine ongelmineen, ja pienetkin kohtaamiset voivat olla tärkeitä jonkin uuden löytämiselle. Tämähän oli oikeastaan koko elokuvan sanoma.

Nopeasti saimme päätettyä parhaimmat kuvat ja järjestyksen sekä alkutekstien nimien kohdat talojen seinillä. Näytimme version taas koekatsojille, joihin tällä kertaa lukeutui vain osastomme laboriomestari Jouni Kärkinen sekä työharjoittelija ja käsikirjoituksen opettajamme Raija Talvio. Yleisesti ottaen voisi kai raa'asti arvioida Maalis-

kuun olevan "naisten elokuva". Myös koekatseiluissa on selvinnyt, että naiset ovat useimmiten heittäytyneet tunteeseen ja osanneet tulkita elokuvaa oikein, kun miehet eivät ole osanneet samaistua. Useimmat miehet ovat myös tarttuneet siihen, että yksi päähenkilöistä on transsukupuolinen. Millään tavalla väheksymättä kenenkään mielipiteitä, minusta tuntui erityisen tärkeältä, että edes joku mies ymmärtäisi elokuvaa, tai jollain muulla tasolla pitäisi siitä. Toivoin elokuvan toimivan myös kerronnallisesti, eikä vain siksi, että katsoja tunnistaa sen yhteisen tunteen minäkä päähenkilöt tuntevat. Ehkä suurin ilonaiheeni olikin kun nelikymppinen tekninen mestarimme Jouni piti elokuvasta. Piti, vaikkei ihan ymmärtänytäkään. Muukin palaute oli kannustavaa ja tiesin, että olimme tehneet oikeat ratkaisut emmekä enää aikoneet perääntyä.

Silmätulehduksen kourissa minut lähetettiin kotiin lepäämään ja ottamaan etäisyyttä elokuvaan, voisimme myöhemmin puhtain ja tervein silmin katsoa mitä mahdollista paranettavaa tai hiottavaa siinä vielä olisi.

"Olen aina myöhässä, jään paikkaan viimeiseen. Miksen suudellut sinua silloin? Täällä ootan sua edelleen."

- Milena -

2.6 FINAL CUT

Tervehtyneenä ja etäisyyttä ottaneena palasin Maaliskuun äären vain toteamaan, ettei paljon mitään tehtävää enää olisi. Ohjaajan jakaessa mielipiteeni uskalsimme jättää elokuvan siihen muotoonsa. Varmasti olisimme vielä voineet kokeilla jotain uutta, mutta olimme tyytyväisiä ja totesimme, että vaikka muuttaisimme vielä leikkausta, emme saisi elokuvasta parempaa. On taatusti sellaisia kohtia, joissa olisi voitu tehdä toisin. Useammassa tapauksessa olemme päätyneet kuitenkin mielestämme parhaimpaan mahdolliseen vaihtoehtoon. Joitakin kuvia pidennettiin edelleen, sillä äänellisillä siirtymillä pyrittiin vielä pehmentämään hyppyjä kohtausten välillä.

Vaikka olinkin tyytyväinen siihen mitä olimme saavuttaneet oli vaikeaa luopua elokuvasta ja antaa se eteenpäin. Ei sillä, ettenkö olisi ollut iloinen urakkani ollessa ohi, vaan ajatuksena: olenko nyt ihan varmasti tehnyt tarpeeksi? Olenko ihan varmasti yrittänyt parhaani ?

3. OPETUKSET

3.1 MINÄ JA OHJAAJA

Alusta lähtien Jonnan kanssa työskentely on ollut ideaalia. Tietysti meilläkin oli kiistamme, mutta molemminpuolinen kunnioitus leimaa yhteistyötämme, ja myös luottamus toisen ratkaisuihin.

Omalta kannaltani opettavaisin asia on ollut tietynlaisen nöyryyden oppiminen. Alussa olin hyvinkin kärkeä mielipiteissäni ja ilmoitinkin ne suoraan oikeastaan ajattelematta, että saatoin loukata Jonnan tunteita. Olihan kyse hänen ohjaamastaan ja käsikirjoittamastaan elokuvasta. Vaikka tunsin Jonnan välillä hyvinkin harkitsevan tavan ilmaista itseään ja tehdä päätöksiä, oli minun silti toisinaan vaikeaa antaa hänelle rauha kunnolla miettiä ratkaisua. Varsinkin kun heti alusta lähtien olin valmis poistamaan monta kohtausta.

Minä haen aina nopeita ratkaisuja. Syteen tai saveen, odotan ihmisten osaavan tehdä radikaalejakin päätöksiä nopealla aikataululla, sillä homman on edettävä tietyssä tahdissa. Siis tahdissa, jonka minä olen keksinyt. Kuitenkin Jonnan tyyli harkita ja nähdä asiat monelta eri kannalta auttoi meitä eteenpäin monessa asiassa. Jämäkkä alkusuunnitelu tuli esille vielä leikkauksessakin. Vaiheet oltiin suunniteltu niin, että ne loksataisivat kohdalleen. Väitän kuitenkin, että myös minun ennakkoluulottomuuteni auttoi elokuvaa muotoutumaan niihin raameihin, mihin se lopulta päätyi. Vaikka olinkin turhan rajua lausunnoissani ja olisin ehdot-

tomasti voinut olla hienotunteisempi, harkittuaan asioita Jonna useimmiten päätyi samoihin ratkaisuihin. Kyseenalaistin kaiken sellaisen, mikä ei mielestäni ollut olennaista ja yritin tehdä sen sillä varjolla, että minulla oli mielestäni käsitys mitä Jonna todella halusi elokuvallaan kertoa - mikä oli elokuvan ydin ja mikä olennaista. Emme missään vaiheessa joutuneet tyytymään kompromisseihin, vaan teimme niin kuin Jonna parhaaksi näki.

Vaikka olinkin välillä kärsimätön, oli ihanaa loppuvaiheessa todeta Jonnalle, etten välitä kenenkään muun mielipiteistä, minulle on olennaista, että Sinä olet tyytyväinen. Oli todella vapauttavaa tajuta, etten tässä ole toteuttamassa mitään omia näkemyksiäni tai muutenkaan yritä päteä omilla leikkauksellisilla ideoillani, vaan toteuttaa tämän tarinan sanomaa niin kuin ohjaaja sen näkee. Tietenkin toivon, etten leikkauksellisilla ratkaisuillani pilaa mitään olennaista, mutta silloinkin minun pitää luottaa siihen, että ohjaaja näkee virheet. Yritin siis esittää ohjaajalle erilaisia leikkauksiversioita, joissa mahdollisimman hyvin tuen tunteiden ja tarinan kulkua.

3.2 MINÄ JA MAALISKUU

Viime vuosi oli mahdollisesti yksi elämäni vaikeimpia. Se, etten saanut tehdä suunnittelemaani lopputyötä, oli vain huipentuma erittäin raastavalle ajanjaksolle. Parasta koko Lahdessa opiskeluaajassa on ollut meidän luokka, mutta kolmannen opiskeluvuoden kilpailuasetelma vähensi luokkamme yhteishenkeä. Yleensä ottaen tilanne oli todella vaikea ja epäreilu, eikä meidän ikinä

olisi pitänyt joutua tilanteeseen, jossa jouduimme äänestämään toisiamme.

Viime keväänä koko luokkamme oli melkoisen repaleina, yksilöinä ja ryhmänä. Pahimpina aikoina päivittäin joku itki tai muulla tavalla purki ahdistustaan. Muistan olleemme yhdessä huolissamme kaikkien henkisestä jaksamisesta samalla kun yritimme itse selviytyä.

Minun pahin piikkini osui johonkin siihen aikaan kun olimme jo tehneet päätökset lopputöistä ja piti aloittaa konkreettinen suunnittelu. Sain pari paha paniikkikohtausta, koska minun oli niin vaikeaa kohdata sitä epäonnistumisen tunnetta. Koin, että koko kouluaikani oli mennyt hukkaan, ja että minua pidettiin todella huonona kaikessa. Etten osannut tehdä mitään elokuvaan liittyvää. Liian pitkään olin kohdannut mielestäni epäonnistumisia ja olisin ehdottomasti tarvinnut pitkää aikaa onnistumisen tunteen, jotta olisin taas voinut uskoa itseeni. Sellaisia yleensä ottaen oli melko vähän koko kouluaikana ja juuri sen takia kaikki pahaolo kumloitui nimenomaan kouluun. En kuitenkaan oikeastaan kokenut, etten olisi tehnyt mitään hyvää kouluaikana. En vain ollut saanut hyvää palautetta.

Maaliskuuta tehdessäni löysin taas itsevarmuuteni. Tähän vaikutti etenkin tuotannollisten asioiden onnistuminen ja juuri se kannustava palaute, jota sain kanssaopiskelijoiltani. Suurin voimavara tuli taas siis sieltä, mikä alunperinkin oli ollut koko koulunkäynnissä parasta - ystäviltä.

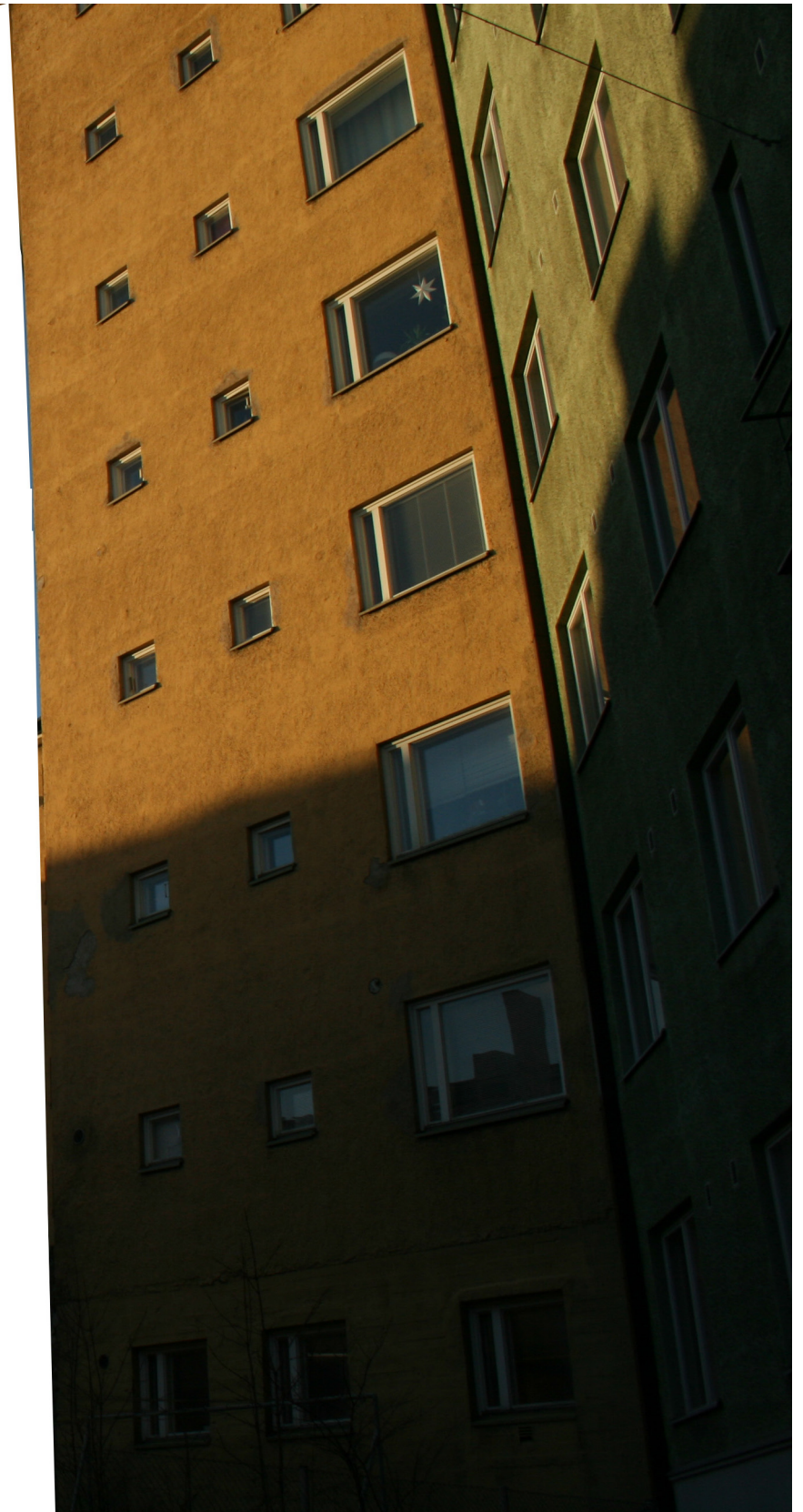
Vaikka olenkin tyytyväinen itse elokuvaan, olen ennen kaikkea tyytyväinen koko tähän läpikäymästäni prosessista.

Tämä lopputyö on minulle tietenkin enemmän kuin pelkkä elokuva. Vaikka ajattelin ettei minulle hirveästi jää käteen koko neljästä vuodesta lahdessa niin jossain vaiheessa kuitenkin huomasin osaavani todella tehdä jotain. Ajatella niin kuin elokuvan tekijä. Tietäväni miten asioita kuuluu hoitaa elokuva-alalla ja omaavani jonkunlaisen näkemyksen siitä mitä elokuva-ala on. Mitä se pitää sisällään ja minkälaisiin työtehtäviin minä haluaisin pyrkiä, missä minä olen hyvä.

Samalla olen myös oppinut tietämään milloin on syytä pitää taukoa enkä voisi olla iloisempi uudesta työpaikastani kahvilassa Esplanadilla.

"Omalla määräaikaisella ajallaan ihminen rakentaa sielunsa sen mukaan, mikä on hänen käsityksensä inhimillisen olemassaolon päämäärästä."

Andrei Tarkovski

VIITTEET

Andrei Tarkovski, Vangittu aika, Love kirjat 1986

Maaliskuu : Säv. & Sov. Jouni Järvelä San. Jonna Pipatti & Lauri Kumpulainen

LÄHTEET

<http://www.suomenkuvalehti.fi/sk-netti/taiteet-ja-ihmiset/han/roy-andersson.aspx>

<http://www.filmifin.com/FF20/arvostelu.php?site=filmi&id=1161>

Juho Gartz, Leikkaaja, Art house oy 2003

Andrei Tarkovski, Vangittu aika, Love kirjat 1986

Vejjo Hietala, Tunteesta teesiin, Gummerus 1994

MAALISKUU

Jonna Pipatti
8.1.2008
versio 6.3
Jonna Pipatti
Borupinraitti 4 b 53
15140 Lahti
+358 50 301 7677

1 INT. PIHLAN MAKUUHUONE -AAMU

Päivänvalo tulvii kiinni olevien sälekaihtimien välistä makuuhuoneeseen. Valo ja varjo viivoittavat leveän parisängyn, jonka keskellä nukkuu **Pihla (30)**. Huoneen ovella seisoo pieni tyttö **Aino (6)**. Ainolla on päällään pitkä punainen mekko. Hän nojaa ovenkarmiin ja tuijottaa sängyssä kääntelehtivää Pihlaa. Aino kävelee isojen ikkunoiden luo ja kurottaa avaamaan sälekaihtimia. Kirkas auringon valo täyttää koko huoneen. Pihla ei reagoi, kääntää vain kylkeään. Aino menee Pihlan viereen sängylle ja paijaa tämän hiuksia.

Aino

Äiti tekisit niitä köyhien ritareita.

Pihla kääntyy Ainoa kohti ja raottaa silmiään.

2 INT. TUULAN YKSIÖ -AAMU

Lattia on vuorattu sanomalehdillä ja siellä täällä on öljyvärejä, pensseleitä, kahvikuppeja ja tupakantumppeja. Keskellä lattiaa ison maalauksen vieressä istuu **Tuula (40)**. Hän hahmottelee jotain pienelle paperille, suttaa sitten kaiken ja heittää paperin kauemmas.

Tuula sytyttää tupakan ja nousee ylös. Hän kävelee hetken aikaa edestakaisin lattialla. Hänen kätensä alkavat täristä. Tuula menee levysoittimen luo ja ottaa levypinosta käsiinsä päällimmäisen levyn. Levyn kannessa on nuori kiharahiuksinen nainen ja lukee isoin kirjaimin Milena. Soittimesta alkaa soida vanha iskelmä.

Tuula sulkee silmänsä ja nojaa seinään. Hän alkaa keinua musiikin tahtiin.

3 INT. LÄÄKÄRIN VASTAANOTTO -AAMU

Milena (60) räpyttelee väsyneenä silmiään ja repii kynsinauhojaan. Häntä vastapäätä istuu valkopukuinen lääkäri vakavan näköisenä. Lääkäri kääntää katseensa papereista Milenaan ja yrittää katsoa tätä silmiin

Lääkäri

Maksa on todella huonossa kunnossa. Kyse voi olla vain kuukausista.

Milenan kynsinauha alkaa vuotaa verta ja hän tahrii sitä hameeseensa. Milena vilkaisee kulmiensa alta lääkäriä.

Lääkäri

Vielä voisit saada lisää aikaa...

Milena vaihtaa asentoaan tuolissaan ja tuijottaa isoa julistetta seinällä, jossa on nimetty kaikki ihmisen sisäelimet.

Lääkäri

Olisit nyt ensin edes yhden päivän juomatta. Ajattele läheisiäsi.

Lääkäri laskee paperit ja katsoo kysyvästi Milenaa.

Lääkäri

Vai onko sinulla ketään?

Milena huomaa valokuvan kolmesta pienestä lapsesta lääkärin pöydällä. Hän lopettaa kynsinauhojensa repimisen, tuijottaa kuvaa ja pyhkii tahraa hameeseensa.

4 INT. PIHLAN OLOHUONE/KEITTIÖ -AAMU

Pihla on pukeutunut jakkupukuun ja hän kävelee vauhdikkaasti pitkin olohuoneen parkettia.

Olohuoneen pöydällä on kannettava tietokone, isoja paperipinoja ja kaksi kännykkää. Nurkassa on joulukuusi ja muutamia kuntoilulaitteita.

Pihla katsoo kelloa, joka on melkein yksitoista. Hän käännähtää häntä seuraavaa Ainoa kohti.

Pihla

*Meni vähän myöhäseksi tänään, mutta kyllä äiti vielä
ne ritarit hoitaa ennen tarhaan menoa.*

Pihla ja Aino tulevat keittiöön. Pihla katsoo Ainon mekkoa, jossa on jotain likaa. Hän ottaa rätin ja alkaa puhdistaa tahraa.

Pihla

Enkö mä sanonut, että tää mekko ostettiin vain juhlapäiviä varten.

Pihla jättää rätin Aionon käteen. Aino tuijottaa hetken aikaa Pihlaa ja on sanomassa jotain, mutta alkaa sitten puhdistaa tahraa itse.

Pihla ottaa leipälaatikosta ranskanleivän ja alkaa etsiä veistä. Tiskipöydällä on kasa tiskejä eikä laatikossa tai tiskikoneessakaan ole puhtaita. Pihla katsoo likaisia veitsiä ja huokaa syvään. Hän nojautuu tiskipöytää vasten. Aino laittaa rätin pöydälle ja juoksee olohuoneeseen. Pihla seuraa kävellen perässä. Aino katoaa jonnekin ja Pihla jää seisomaan paperipinojen viereen. Pihla avaa kannettavan tietokoneen, nostelee työpapereitaan ja löytää niiden alta ison kasan avaamattomia kirjeitä.

Hän istuu sohvalle ja alkaa selaillla niitä. Paljon Mainoksia ja laskuja, lähinnä postimyyntilaskuja.

Vierestä alkaa kuulua kolinaa ja Pihla kääntää päänsä. Aino seisoo siinä syli täynnä avaamattomia pahvilaatikoita, jotka putoilevat maahan.

5 EXT. KATU -AAMU

Talon katolta tippuu iso kasa sulanutta lunta maahan. Vieressä olevan leipomon ovi aukeaa ja Tuula astuu ulos. Hän avaa heti kädessään olevan paperipussin ja taittaa palan tuoreesta kanellipullasta.

Tuula kävelee pitkin kävelykatua ja syö pullaa. Pienet pojat kiirehtivät reppu selässään ja juoksevat melkein Tuulaa päin.

Vieressä Koditon mies ottaa roskalaatikon päältä tyhjän kaljapullon pussiin.

Tuula jää katsomaan lampuntolppaan kiinnitettyä ruosteista ketjua joka nariisee tuulessa. Sitten jostain alkaa erottua vaimeasti musiikkia. Tuula huomaa vieressä olevan lähiöbaarin.

Tuula katselee hetken aikaa ympärilleen. Hän kuulee musiikin yhä selvemmin ja menee baarin ovesta sisään.

6 INT. LÄHIÖBAARI -AAMU

Lähiöbaarissa on kohtalaisen täyttä. Nurkassa korotetulla karaokelavalla seisoo Milena tuoppi kädessään ja laulaa vanhaa iskelmää. Samaa laulua, joka soi

Tuulan levysoittimesta.

Tuula katselee hetken Milenaa baarin ovelta ja istuu sitten nurkkapöytään. Milena eläytyy lauluunsa käheällä äänellään.

Tuula kaivaa taskustaan tupakka-askin. Hän sytyttää tupakan vapisevin käsin ja sulkee silmänsä.

7 INT. PIHLAN KEITTIÖ/BAARI -AAMU

A) Pihla seisoo tiskipöydän edessä ja repii uuden veitsisarjan pahvilaatikkoa. Hän raapaisee sormeensa haavan pahvista.

B) Milena seisoo karaokelavalla ja laulaa. Hän ottaa huikan tuopistaan. Hänen kynsinauhansa ovat yhä verestävät.

C) Tuula istuu baarin nurkkapöydässä silmät kiinni ja polttaa tupakkaa. Hänen käsissään on punaisia maaliroiskeita.

8 INT. PIHLAN KEITTIÖ -AAMU

Aino katsoo pelokkaasti veripisaroitteita Pihlan sormessa.

Pihla
No niin.

Aino
Äiti sattuko sua.

Pihla
Ei mulla mitään. Mä olen täysin kunnossa.

Aino kävelee nurkassa olevan laatikoston luo ja ottaa lääkepurkkien seasta laastarin. Hän menee Pihlan luo ja laittaa värikkään laastarin tämän sormeen. Pihla hymyilee.

Pihla
Kiitos tohtori.

Pihla kääntyy takaisin tiskipöytää kohti. Hän valitsee uusista veitsistä yh-

den ja asettaa sen ranskanleivän viereen pöydälle.

Pihla alkaa vauhdilla mennä ympäri keittiötä ja ottaa esille paistinpannun ja lastan sekä muutaman lautasen.

Aino laittaa omaankin sormeensa laastaria.

Pihla

Hetki vaan ja kaikki on valmista... Kaikki on kunnossa.

Lopulta Pihla ottaa ranskanleivän pussista ja alkaa leikata siitä viipaleita uudella veitsellä.

9 INT. BAARI -AAMU

Milena laskee mikrofonin ja lavalle astuu uusi laulaja.

Milena kävelee tuopin kanssa kohti Tuulaa ja istuu saman pöydän toiseen päähän.

Tuula kääntää katseensa pois Milenasta ja ottaa tupakan taskustaan. Milena kääntyy Tuulaa kohti.

Milena

Saisko yhden tupakan?

Tuula kaivaa tupakka-askin esille ja tarjoaa Milenalle. Milena siirtyy samalla istumaan Tuulaa vastapäätä.

Milena

Kiitos.

Tuula sytyttää tulitikun ja tarjoaa myös Milenalle tulta. Tuulan kädet täri-sevät vähän.

Milena puhaltaa savua ja katsoo tupakkaansa.

Milena

On se niin kummaa kun kaikki asiat mitkä helpottaa tätä elämää on sulle pahasta...

Milena naurahtaa hieman ja vakavoituu sitten.

Milena

...ja ite on pahasta kaikille. Mulla olis lapsenlapsen synttärit tässä ihan lähellä. Mutta en mä päässyt sinne asti...

Milena ottaa huikan tuopistaan.

Milena

Eikä mulla ole lahjaakaan...

Tuula

*Mutta sähän oot maaliskuun aurinko Milena (viittaus iskelmän sanoihin).
Se tyttö ilahtuu ihan varmasti.*

Milena on sanaton ja katsoo Tuulaa silmiin. Pienen hiljaisuuden jälkeen Milena purskahtaa äänekkääseen nauruun.

Seuraava karaokelaulaja on noussut jo lavalle ja yhtäkkiä alkaa kuulua todella kovaa jumputusta kaiuttimista.

Baarista kuuluu rikkoutuvien lasien ääntä ja jossain pöydistä huudetaan musiikkia hiljemmalle.

Kaljupäinen mies kävelee Tuulan viereen ja koskee tämän poskea.

kalju mies

Lähteekö kaunis neiti tanssimaan?

Tuulan hengitys alkaa tihentyä. Musiikki alkaa puuroutua hänen korvissaan ja ihmisten hahmot menevät epäselviksi. Tuula nousee ja kaataa Milenan tuopin.

Hän tönäisee kaljua miestäkin lähtiessään juoksemaan pois baarista.

Milena jää tuijottamaan Tuulan perään yrittäen sanoa jotain. Kalja valuu alas pöydältä.

10 INT. PIHLAN KEITTIÖ -AAMU

Pihla kävelee edestakaisin keittiön lattiaa ja puhuu puhelimesta. Aino tait-

telee värikkäitä serviettejä pöytään.

Pihla

Mä oon vasta menossa toimistolle. Meni vähän myöhään kumulla on tää flunssa vieläkin. Niin, taas. Kyllä mä oon ihan kunnossa... ihan iskussa kohta taas.

Pihla yrittää naurahtaa. Pihla on koko puhelun ajan repinyt sormessaan olevaa laastaria ja se on ihan kurtussa.

Pihla

Nähään vaikka ens viikolla. Ettei nyt tartu... Ja mennään sinne spinningiin kans. Täytyy hei mennä laittaa Ainolle aamupalaa. Terkkuja. Moi Moi.

Pihla laskee puhelimen pöydälle Ainon viereen ja pörröttää Ainon hiuksia.

Pihla

Ja mennään mekin kulta sitte vaikka pulkkamäkeen... tai luistelee.

Aino hymyilee. Pihla antaa suikon Ainon otsalle ja lähtee kohti tiskipöytää. Marmorisella tiskipöydällä on rivi leipäviipaleita. Pihla kävelee jääkaapin luo. Jääkaapin ovesa on kalenteri maaliskuun kohdalta auki. Se on täynnä merkintöjä. Teksti Aino 6 vee on ympäröity punaisella.

Pihla avaa jääkaapin oven. Hänen huulensa alkaa väpättää kun hän tuijottaa tyhjää ovea. Hän purskahtaa kovaan itkuun. Kyyneleet vierivät pitkin poskia ja Pihla lyyhistyy lattialle. Pihla tuskin saa henkeä itkunsa lomasta.

Aino tulee kauhuissaan Pihlan viereen ja tarjoaa taittamaansa serviettiä. Aino yrittää sanoa jotain, mutta Pihla saa muodostettua itkunsa lomasta sanoja.

Pihla

Maito on loppu...

Aino

Äiti älä itke. Mä korjaan sen.

Aino juoksee äidin käsilaukulle ja ottaa sieltä pankkikortin. Hän laittaa ken-
gät jalkaansa ja poistuu etuovesta. Pihla lyyhistyy yhä pienemmäksi kasaksi
keittiön lattialle.

11 INT. BAARI/TUULAN ASUNTO/PIHLAN KEITTIÖ -AAMU

D) Milena istuu yhä baarin nurkkapöydässä. Hän pyörittelee kädessään tyhjää
tuoppia ja peilailee siitä itseään.

E) Peilipöydän peilistä näkyy Tuula, joka juoksee ovesta sisään. Hän juoksee
peilipöydän luo ja ottaa laatikosta lääkepurkin. Tuula haukkoo henkeään ja
käsien tärinä saa pillerit leviämään ympäriinsä.

F) Pihla makaa sikiöasennossa keittiön lattialla ja itkee. Hän puristaa ser-
viettä tiukasti kädessään. Uunin lasista heijastuneena hän näyttää todella
pieneltä.

12 INT. BAARI -AAMU

Baarin ovesta juoksee sisään pieni tyttö, Aino. Aino katselee peloissaan ym-
pärilleen.

Nurkkapöydässä istuva Milena huomaa Ainon ja laskee lasin pöydälle. Hän tui-
jottaa Ainoa pyörein silmin. Muutkin baarissa tuijottavat Ainoa ja naureske-
levat. Pöydistä kuuluu humalaisia kommentteja nuoresta alkoholistista.

Aino

Mä tarttisin maitoa.

Viiksekäs vanha baarimikko kävelee Ainon luo.

baarimikko

Vai maitoa. Taalla myydaan vahan vahvempia juomia.

Aino kaivaa pankkikortin esille ja tarjoaa sitä baarimikolle. Baarimikko nau-
rahtaa. Viereisestä pöydästä noussut humalainen kalju mies kävelee Ainon luo

ja yrittää ottaa tätä kädestä kiinni.

kalju mies

Lähteekö kaunis neiti tanssahtelemaan?

Baarimikko kävelee nopeasti hätyyttämään miestä ja katsoo Ainoa tiukasti.

Baarimikko

Lahdes nyt pois. Ei tama ole mikaan paikka pikkutyttölle.

Aino pelästyy miestä ja hän juoksee pois baarista. Milena on noussut ylös tuoliltaan ja jää jähmettyneenä tuijottamaan poistuvaa Ainoa.

Milena

Aino...

13 INT. TUULAN ASUNTO -AAMU

Tuula on kyykistynyt maahan ja sulkee lääkepurkin korkin. Hänen hengityksensä on yhä hyvin nopea. Hän nostaa maassa olevan taulun päältä kaksi pilleriä käteensä. Taulussa on pieni tyttö, punainen mekko yllään. Tytön kädet ovat vielä maalaamatta. Maalauksen vieressä on kymmeniä luonnoksia työstä, joissa tytöllä on käsissään erilaisia esineitä. Kaikki on sotkettu. Tuula laittaa pillerit suuhunsa ja juoksee parvekkeen luo.

Hän avaa oven pienelle ranskalaiselle parvekkeelle ja katsoo alas. Pudotus on valtava. Tuula nojautuu eteenpäin.

Alhaalla kadulla juoksee pieni tyttö, Aino. Aino pysähtyy kerrostalon oven eteen ja kaivaa avaimia taskustaan.

Tuula jää tuijottamaan tyttöä vielä henkeään haukkoen.

Aino tiputtaa avaimet ja niitä nostaessaan katsahtaa ylös. Aino huomaa Tuulan parvekkeella. Hän hymyilee hieman ja vilkuttaa Tuulalle. Tuula säpsähtää ja vilkuttaa takaisin. Aino on aivan kuten punamekkoinen tyttö Tuulan maalauksesta.

Aino pääsee ovesta sisälle.

Tuulan hengitys on rauhoittunut ja hän perääntyy kaiteelta sisälle.

14 INT. PIHLAN KEITTIÖ -AAMU

Aino tulee Pihlan luo keittiöön. Pihla istuu yhä keittiön lattialla. Hän nojaa laatikostoon ja niistää Ainon taittelemaan serviettiin. Aino tuijotta kulmiensa alta Pihlaa.

Aino

Äiti anteeks... Mä en saanut sitä maitoa.

Pihla

Kulta... Ei se haittaa.. Mä oon vaan niin väsynyt. Mä taidan tarvita nyt vähän toisenlaista tohtoria.

Pihlaa hymyilee hieman ja silittää Ainoa sormesta, jossa on laastari. Aino katsoo alas ja pyyhkii mekkoaan lähes lähteneen tahran kohdalta.

Aino

Mun tyhmät synttärit. En mä tarvitse niitä ritareita.

Pihlan katse jähmettyy hetkeksi ja silmät täyttyvät taas kyynelistä. Hän kohottaa kätensä Ainoa kohti ja ottaa tämän syliinsä. Pihla rutistaa Ainoa lujasti.

Pihla

Sä oot niin kaunis sun mekossa.

Aino ja Pihla jäävät keittiön lattialle sylikkään.

15 EXT. JALKAKÄYTÄVÄ -AAMU

Milena kävelee loskaista tietä pitkin kohti kerrostalon ovea. Hänellä on maitopurkki kädessään ja hän hymyilee.

16 INT. TUULAN ASUNTO -AAMU

Tuula seisoo levysoittimen edessä. Soittimessa on yhä Milenan levy. Tuula laittaa levyn pyörimään ja polvistuu maahan maalauksensa viereen. Levyltä alkaa soida sama kappale kuin aikaisemminkin.

Tuula sekoittelee värejä ja alkaa maalamaan punamekkoisen tytön käsiin maitopurkkia.

